

Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach na neverejnom zasadnutí senátu konanom 3. marca 1999 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Petrom Lelkešom, Trnava, Botanická 33, vo veci porušenia jeho základných práv upravených v ústavnom zákone č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, a v Ústave Slovenskej republiky rozhodnutím predsedu vlády Slovenskej republiky o amnestii z 8. decembra 1998 uverejneným pod č. 375/1998 Z. z. a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 8. februára 1999 doručené podanie [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), bytom [REDAKOVANÉ] označené ako: „Návrh na začatie konania

o ústavnej sťažnosti o porušovaní základných práv a slobôd“ s dvoma prílohami. Dňa 18. februára 1999 dostal ústavný súd od sťažovateľa: „Doplnenie môjho písomného podania z 2. 2. 1999 na začatie konania o ústavnej sťažnosti a o porušovaní základných práv a slobôd“ uskutočnené v „súlade s ustanovením § 20 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu SR a o postavení jeho sudcov“ s ďalšími dvoma prílohami. Z takto doplneného (ale aj pozmeneného) podania vyplynulo, že ide o „ústavnú sťažnosť o porušovaní základných práv a slobôd“, ku ktorému došlo „... rozhodnutím predsedu vlády Slovenskej republiky o amnestii z 8. decembra 1998 uverejneným v Zbierke zákonov pod číslom 375/1998 Z. z.“. Podľa názoru sťažovateľa by sa konanie o jeho ústavnej sťažnosti malo uskutočniť za účasti vlády Slovenskej republiky, Úradu vlády, Nám. slobody, 811 01 Bratislava a Ministerstva vnútra SR, Pribinova 2, 812 72 ako vedľajšieho účastníka. Na základe dôvodov uvedených v doplnení svojej ústavnej sťažnosti (ako aj „na základe skutočností a právnej argumentácie uvedených v podaní, ktoré Ústavný súd obdržal 8. 2. 1999“) sťažovateľ navrhol, aby po jej prijatí na ďalšie konanie a po vykonaní dokazovania ústavný súd nálezom rozhodol:

„1. Rozhodnutím predsedu vlády Slovenskej republiky z 8. decembra 1998 o amnestii uverejneným v Zbierke zákonov pod č. 375/1998 Z. z. boli porušené práva a slobody sťažovateľa zakotvené:

- v ústavnom zákone č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a to
 - právo na slobodu, rovnosť v dôstojnosti i v právach, ktoré práva a slobody sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné podľa čl. 1 uvedeného zákona
 - právo na nedotknuteľnosť osoby podľa čl. 7 uvedeného zákona
 - právo na to, že osobná sloboda je zaručená podľa čl. 8 uvedeného zákona
 - právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a ochrany dobrého mena a pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 10 uvedeného zákona
- v Ústave Slovenskej republiky a to

- ústavné práva sťažovateľa uvedené v čl. 11 Ústavy Slovenskej republiky, ktoré sú zakotvené v ústavnom zákone č. 23/1991 Zb.,
- ústavné práva sťažovateľa na slobodu, rovnosť v dôstojnosti i v právach, ktoré sú neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné v zmysle čl. 12 ods. 1) Ústavy Slovenskej republiky,
- ústavné právo na nedotknuteľnosť osoby v zmysle čl. 16 ods. 1) Ústavy Slovenskej republiky
- a ústavné právo na osobnú slobodu a s tým spojených ústavných práv v zmysle čl. 17 ods. 1), 2) a 4) Ústavy Slovenskej republiky.

2. Rozhodnutie predsedu vlády Slovenskej republiky z 8. decembra 1998 o amnestii uverejnené v Zbierke zákonov pod č. 375/1998 Z. z. sa z r u š u j e .“

II.

Podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach proti právoplatným rozhodnutiam ústredných orgánov štátnej správy, miestnych orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorými boli porušené základné práva alebo slobody občanov, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd. Zákonom predpísané náležitosti, ako aj podmienky konania o ústavnej sťažnosti sú upravené v § 20 ods. 1, § 49 až 50 a § 53 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona č. 293/1995 Z. z. (ďalej len „zákon o konaní pred ústavným súdom“). Nesplnenie niektorej zo zákonom predpísaných náležitostí ústavnej sťažnosti alebo podmienok konania o nej môže mať za následok jej odmietnutie ústavným súdom po predbežnom prerokovaní a pre niektorý z dôvodov uvedených v § 24 ods. 1, § 25 ods. 2, resp. § 53 ods. 1 zákona o konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd preto predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojich základných práv a slobôd rozhodnutím predsedu vlády Slovenskej republiky z 8. decembra 1998 o amnestii, pričom zisťoval, či toto rozhodnutie vydal „najvyšší orgán štátnej správy“, ako to vo svojej ústavnej sťažnosti tvrdil sťažovateľ. Tento (ako

už bolo spomenuté) za ďalšieho účastníka konania o ústavnej sťažnosti označil „vládu Slovenskej republiky – Úrad vlády SR“, pričom argumentoval tým, že: „V prípade poverenia predsedu vlády vládou na výkon právomocí prezidenta republiky, napr. na vyhlásenie amnestie, ide v konečnom dôsledku o rozhodnutie najvyššieho orgánu výkonnej moci a najvyššieho orgánu štátnej správy – vlády SR – prostredníctvom povereného predsedu vlády SR. Preto považujem za splnenú aj podmienku stanovenú v čl. 127 ústavy, aby ústavný súd mohol založiť svoju príslušnosť na konanie vo veci“. Sťažovateľ tiež ďalej uviedol: „Ak predseda vlády SR v súlade s čl. 105 ods. 1 je poverený vládou vykonávať niektoré právomoci prezidenta republiky, je v daných prípadoch každé jeho rozhodnutie rozhodnutím vlády SR“, pričom „rozhodnutie predsedu vlády z 8. decembra 1998 uverejnené pod č. 375/1998 Z. z. treba jednoznačne považovať za právny akt vlády SR ako najvyššieho orgánu štátnej správy SR“, ktorý je „v rozpore s čl. 102 písm. i) Ústavy SR, ktorá nepripúšťa zrušenia amnestie už udelenej“.

Vychádzajúc z tejto argumentácie ústavný súd posudzoval, či vládu Slovenskej republiky (bez ohľadu na to, či podľa čl. 105 ods. 1 ústavy súčasne vykonáva aj funkciu prezidenta) možno považovať za najvyšší (ústredný) orgán štátnej správy, tak ako to tvrdil sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti. Podľa čl. 108 ods. 1 ústavy je „vláda Slovenskej republiky najvyšším orgánom výkonnej moci“, a nie aj najvyšším (ústredným) orgánom štátnej správy. Zatiaľ čo vláda Slovenskej republiky ako jedna z ústavných zložiek štátnej moci v Slovenskej republike má právnu základňu svojho vzniku, právomocí, zodpovednosti, ako aj zániku danú priamo Ústavou Slovenskej republiky (čl. 108 až 121), podľa čl. 122 ústavy sa ústredné a miestne orgány štátnej správy zriaďujú výlučne zákonom. Zákon č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy v znení neskorších predpisov preto vo svojom § 1 vládu Slovenskej republiky ani nezaraďuje medzi zákonné – t. j. zákonom zriaďované ústredné orgány štátnej správy Slovenskej republiky.

Na uvedenej skutočnosti (t. j. že vládu Slovenskej republiky nemožno považovať za zákonom zriadený orgán štátnej správy Slovenskej republiky) nemení

nič ani to, že na ňu v prípade splnenia podmienok podľa čl. 105 ods. 1 ústavy prechádza výkon funkcie prezidenta. Ani vláda vykonávajúca funkcie prezidenta podľa tohoto ustanovenia ústavy nepatrí medzi orgány štátnej správy Slovenskej republiky, ale je najvyšším orgánom výkonnej moci podľa čl. 108 ods. 1 ústavy.

V dôsledku uvedeného preto sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti ani nemohol označiť žiadny ústredný (najvyšší) orgán štátnej správy Slovenskej republiky, právoplatným rozhodnutím ktorého by sa ústavný súd mohol zaoberať v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy. Tento nedostatok jeho ústavnej sťažnosti nebolo možné odstrániť ani následnou výzvou ústavného súdu na jej doplnenie a spresnenie.

Sťažovateľ tiež uviedol, že ďalším účastníkom konania o jeho ústavnej sťažnosti by mal byť aj Úrad vlády Slovenskej republiky. Úrad vlády Slovenskej republiky podľa § 20a zákona č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov plní funkciu ústredného orgánu štátnej správy v prípade „kontroly plnenia úloh štátnej správy a hospodárenia s prostriedkami určenými na plnenie úloh štátnej správy, ako aj na úseku vybavovania petícií, sťažností, oznámení a podnetov“. V danom prípade ale Úrad vlády Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy neprijal žiadne právoplatné rozhodnutie, ktoré by porušovalo základné práva a slobody označené sťažovateľom. Hoci preto (a pokiaľ ide o Úrad vlády Slovenskej republiky) sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti ústredný orgán štátnej správy označil, nepripojil k nej žiadne jeho právoplatné rozhodnutie, ktoré by porušovalo jeho základné práva alebo slobody.

Napriek tvrdeniu sťažovateľa, že rozhodnutie predsedu vlády povereného vládou k výkonu niektorých právomocí prezidenta republiky je aj „naďalej“ potrebné považovať za rozhodnutie samotnej vlády ako „najvyššieho orgánu štátnej správy“, ústavný súd zisťoval, či predsedu vlády ako ústavného činiteľa (čl. 110 ods. 1 ústavy) možno považovať za ústredný orgán štátnej správy bez ohľadu na skutočnosť, či

súčasne vykonáva aj niektoré z právomocí prezidenta Slovenskej republiky podľa čl. 105 ods. 1 ústavy. Odvolávajúc sa na argumentáciu identickú s použitou pri vláde Slovenskej republiky možno potvrdiť, že predsedu vlády Slovenskej republiky ako jej ústavného činiteľa nemožno v žiadnom prípade považovať za ústredný orgán štátnej správy v zmysle § 1 zákona č. 347/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na uvedené bolo už hodnotenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ako sťažovateľom označeného vedľajšieho účastníka konania o jeho ústavnej sťažnosti) ako ústredného orgánu štátnej správy bez právneho významu, podobne ako hodnotenie rozhodnutia predsedu vlády o amnestii z 8. decembra 1998 ako „individuálneho právneho aktu“.

Nakoľko sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti neoznačil žiadny ústredný orgán štátnej správy Slovenskej republiky, právoplatným rozhodnutím ktorého by sa ústavný súd mohol zaoberať v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, a keďže tento nedostatok nebolo možné odstrániť ani výzvou ústavného súdu na jej doplnenie alebo spresnenie, ústavný súd ju po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. marca 1999

JUDr. Tibor Š a f á r i k
predseda senátu